

Полтавський державний аграрний університет
Полтавський інститут економіки і права
Полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
Регіональне представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у
Полтавській області
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Трансформація правової системи України в сучасних умовах

Матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції
20 травня 2025 року

**Полтава
2025**

УДК 34.047(477)

Трансформація правової системи України в сучасних умовах: матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції (Полтава, 20 травня 2025 р.) / ред. кол.: С. О. Гладкий, Х. З. Махмудов, Г. В. Терела та ін. Полтава: ПДАУ, 2025. 149 с.

Конференція зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №348 від 27.03.2025 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету, протокол №12 від 20 червня 2025 р.

У збірці представлено матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції за результатами досліджень щодо трансформації правової системи України в сучасних умовах.

Матеріали призначені для педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів освіти, докторантів, аспірантів, провідних фахівців – практиків, студентів та усіх зацікавлених у позитивних перетвереннях правової системи України.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Голова редакційної колегії:

Гладкий С. О. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. ю. н., професор.

Члени редакційної колегії:

Махмудов Х. З. – завідувач кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. е. н., професор;

Басенко Р. О. – завідувач кафедри правознавства та фінансів, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності ШЕП, к. пед.н., доцент;

Ночовний Ю. В. – начальник відділу правопросвітництва Полтавського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

Носенко В. В. – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Полтавській області;

Яковенко В. С. – член правління, керівник відокремленого підрозділу ГО «Україна без тортур» в Полтавській області;

Коломоєць О. Д. – провідний фахівець з організації наукової роботи Кіровоградського НДЕКЦ МВС України, к.ю.н., доцент, т.в.о. завідувача кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ;

Лисенко Н. В. – завідувач відділу товарознавчих та гемологічних досліджень Полтавського НДЕКЦ МВС України, к.т.н.;

Дубович О. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Кальян О. С. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Коломієць П. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. ю. н.;

Купчення Л. І. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Липій Є. А. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Осташова В. О. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Стрілець Б. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Терела Г.В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. і. н., доцент;

Шведенко П. Ю. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

© Автори тез, включені до збірника, 2025

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

ЗМІСТ

Агвердієва Е. Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ЯК ЗАСІБ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ.....	7
Алієв Р. В. СУЧАСНА МІСЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПОРЯДКУ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	10
Атаманчук Н. І. ОЦІНКА ВПЛИВУ ПЕРЕДБАЧУВАНОВОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ПРАВОТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ ЛИТОВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ: ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	14
Баброцяк С. В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІЛІЦІЇ В РОКИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 РОКІВ.....	20
Баброцяк С. В. ПРИНЦИП РОЗПОДІЛУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ В УКРАЇНСЬКОМУ КОНТЕКСТІ.....	24
Баброцяк С. В. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ І ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЄКТІВ УВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМА ЗНИКНЕННЯ ТРЕТЬОГО ЧИТАННЯ.....	28
Бончук В. П. КОРУПЦІЯ: ПСИХОЛОГІЧНІ ВИЯВИ.....	31
Гладкий С. О. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ПОТРЕБИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	35
Глущенко О. О. ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ДІЇ В УКРАЇНІ ВОЄННОГО СТАНУ.....	40
Грицун В. В., Коломієць В. П.	

ЩОДО НЕВІДПОВІДНОСТІ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	44
Гусак Г. С. ВПЛИВ РИМСЬКОГО ПРАВА НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА	48
Гусак Г. С., Скляр В. О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИРОДООХОРОННОГО ПРАВА ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	53
Закладна В. В. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	55
Каюн В. О., Везомська С. Ж., Перун С. В. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	58
Клименко А. В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	63
Ковальська Т. А. ПРАВОВА ТА ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ВЛАСНІСТЬ»	67
Коломієць П. В. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВТРАТИ ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ.....	71
Кондуфор Є. О. ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕФОРМДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ	77
Кондуфор Є. О. КОНФЕДЕРАЦІЯ ЯК ФОРМА ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ.....	80
Копил А. О., Коломієць П. В. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГІДНОЇ ВИНАГОРОДИ ЗА	

ПРАЦЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ.....	83
Кудінова-Сінгх А. Г., Гуркіт Сінгх, Шарма Дінеш ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА.....	86
Купчення Л. І., Панов Є. М. ПРАВОВІ ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З ОНН ТА ЄС У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ.....	89
Мансуєва Д.Р. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	91
Маруніч В. В. ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА РОЗВИТОК КРИМІНАЛІСТИЧНИХ МЕТОДІВ І ПРАКТИК В УКРАЇНІ.....	95
Матлак Т. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ АГЕНТСТВ В УКРАЇНІ.....	98
Михайличенко А. М. МЕТОДИ ПРИРОДОЗНАВСТВА І СОЦІАЛЬНИХ НАУК: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	103
Наливайко Л. А., Коломієць П. В. ВТРАТА ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	105
Панов Є. М. ВПЛИВ АРТУРА ШОПЕНГАУЕРА НА ГУМАНІЗАЦІЮ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.....	110
Писаренко А. О., Циганок С. Д. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ.....	112
Радько О. О. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА НА ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ: КОНФЛІКТ МІЖ ЗАХИСТОМ ІНВЕТОРІВ ТА СУВЕРЕНІТЕТОМ ДЕРЖАВ У СФЕРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	117
Собецька Ю. В.	

ПРОБЛЕМАТИКА СПАДКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК В ПЕРІОД ВІЙНИ.....	120
Стрілець Б. В. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ТА ЕКСТРАТЕРИТОРІАЛЬНА ДІЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	123
Терела Г. В., Стрілець В. В. ТРУДОВИЙ КОМПЛАСЕНС: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	126
Терела М. А. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	131
Терно Р. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ МЕДІАЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	136
Яхнич Я. В. ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРАВОРОЗУМІННЯ.....	141
Яхнич Я. В., Михайліченко А. М. ОКРЕМІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ РИБАЛЬСТВА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	144

4. Серебро М. Сучасна держава як цінність: загальнотеоретичне дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2017. 20 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f19348a7-c67f-4243-80ea-9e3af56ad022/content>

5. Войтанович О. Формування національної правової ідеології в умовах глобалізації : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01. Запоріжжя, 2017. 20 с. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0417U001860/>

Копил А. О.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право»,
Полтавський державний аграрний університет
Коломієць П. В.,
д. ю. н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права,
Полтавський державний аграрний університет

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГІДНОЇ ВИНАГОРОДИ ЗА ПРАЦЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ

14 вересня 2006 року Верховна Рада України (далі – ВР України) своїм Законом № 137-V ратифікувала Європейську соціальну хартію (переглянуту) [1], вчинену 3 травня 1996 року у м. Страсбурзі та підписану від імені України 7 травня 1999 року у м. Страсбурзі.

Акцентуємо увагу, що Конституція України [2] була прийнята у проміжку часу між 3 травня 1996 року (дата вчинення Хартії) та 7 травня 1999 року (дата підписання Хартії Україною), а саме 28 червня 1996 року.

Відповідно до норм прямої дії статті 43 Конституції України, кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає, або на яку вільно погоджується. Кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної

законом. Право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом.

Стаття 48 Основного Закону наголошує, що кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло.

Результати аналізу Закону № 137-V свідчать про те, що ВР України при здійсненні ратифікації Європейської соціальної хартії [3], здійснила цю процедуру з такими заявами:

1. Україна бере на себе зобов'язання вважати частину I Хартії декларацією цілей, до здійснення яких вона прагнучиме всіма відповідними засобами, як зазначено у вступному пункті частини I Хартії.

Звернемо особливу увагу на пункт 4 частини I Хартії, якою задекларовано ціль, до здійснення якої Україна прагнучиме всіма відповідними засобами, а саме: «4. Усі працівники мають право на справедливую винагороду, яка забезпечить достатній життєвий рівень для них самих та їхніх сімей.». Тобто, Україна, як сторона – підписант Хартії, визнала метою своєї політики, яку вона буде запроваджувати усіма відповідними засобами як національного, так і міжнародного характеру, досягати умов, за яких можуть ефективно здійснюватися і право, визначене пунктом 4 частини I Хартії.

Але є велике «АЛЕ». Законом України від 14.09.2006 року № 137-V пунктом 2 передбачено, що «2. Україна бере на себе зобов'язання вважати обов'язковими для України такі статті та пункти частини II Хартії:

...

- пункти 2, 3, 4, 5 статті 4;

...».

Тобто, Україна при ратифікації Хартії, не взяла на себе зобов'язання вважати обов'язковими для України перший пункт статті 4 частини II Хартії, в якому встановлено: «Стаття 4. Право на справедливую винагороду

З метою забезпечення ефективного здійснення права на справедливую винагороду Сторони зобов'язуються:

1. визнати право працівників на таку винагороду, яка забезпечує їм і їхнім сім'ям достатній життєвий рівень».

Постають питання: «Чому? На яких підставах? Яке обґрунтування такого рішення?»

Ратифікацію Хартії 1996 року було здійснено у 2006 році, коли вже як 10 років існувала Конституція України, в якій, як вже було сказано, закрався наратив «достатнього» рівня оплати праці, який задовольняв «достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло».

Певне пояснення «достатнього» рівня можемо віднайти в статті 9 Закону України від 24.03.1995 року № 108/95-ВР [4], а саме: «Стаття 9. Умови визначення розміру мінімальної заробітної плати

Розмір мінімальної заробітної плати визначається з урахуванням потреб працівників та їх сімей, вартісної величини достатнього для забезпечення нормального функціонування організму працездатної людини, збереження її здоров'я набору продуктів харчування, мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості, а також загального рівня середньої заробітної плати, продуктивності праці та рівня зайнятості».

Дещо більш оптимістичне бачення заробітної плати можемо віднайти у Кодексі законів про працю України від 10.12.1971 року № 322-VIII [5].

Цим Кодексом у главі VII «Оплата праці», а точніше у статті 94 регламентується, що заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу, а розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства, установи, організації і максимальним розміром не обмежується.

Як висновок, хотілося б побажати, щоб Європейську соціальну хартію було ратифіковано без описаних вище «виключень», а саме ігнорування першого пункту статті 4 частини II Хартії.

Список використаних джерел

1. Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої): Закон України від 14.09.2006 № 137-V. Урядовий кур'єр. 2006. № 189.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Європейська соціальна хартія (переглянута): Міжнародний документ Ради Європи від 03.05.1996. Офіційний вісник України. 2006. № 40. Ст. 2660
4. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. Ст. 121.
5. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#n593> (дата звернення: 15.05.2025)

Кудінова-Сінгх А. Г.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 «Право»,
Полтавський державний аграрний університет
Гуркіт Сінгх,
здобувач вищої освіти 5 курсу міжнародного факультету
спеціальності 222 «Медицина»,
Полтавський державний медичний університет
Шарма Дінеш,
здобувач вищої освіти 5 курсу міжнародного факультету
спеціальності 222 «Медицина»,
Полтавський державний медичний університет
Науковий керівник: **Гладкий С. О.**,
д. ю. н. професор, професор кафедри підприємства і права,
Полтавський державний аграрний університет

ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА